

«ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ»

**Εισηγητής: Πρεζαλής Ελευθέριος
Δήμαρχος Καμιζάνο**

Η Ιταλία είναι ένα ενιαίο κράτος γιατί έχει ένα μοναδικό λαό, ένα μοναδικό έδαφος και μία μοναδική ανώτατη εξουσία. Στην Ομοσπονδία ή Συνομοσπονδία αντίθετα υπάρχουν περισσότεροι από ένας λαοί, εδάφη, ανώτατες εξουσίες (Η.Π.Α., Μεξικό).

Η Ιταλική Δημοκρατία αποτελείται και διαρθρώνεται από τους ακόλουθους οργανισμούς:

- δήμοι (Μιλάνο, Τορίνο, Βισσέντσα, Καμιζάνο...)
- επαρχίες (εδαφική ενότητα που συνδέει περισσότερους Δήμους, γενικά πιο μικρούς, που παίρνει το όνομα του Δήμου που είναι πρωτεύουσα, όπως Ρώμη, Μπάρι, Βενετία, Μιλάνο, Βερόνα...)

- Περιφέρειες (Πιεμόντε, Πούλια, Ούμπρια, Λάτσιο Σικελία, Βένετο)
- Κράτος

Οι Δήμοι, οι επαρχίες, οι περιφέρειες και το κράτος εκτελούν και προωθούν τα συμφέροντα των πολιτών που αντιπροσωπεύουν. Εκτέλεση και προώθηση των συμφερόντων των πολιτών, σημαίνει διοίκηση, δηλαδή εξάσκηση του διοικητικού λειτουργήματος επιλύοντας τις ανάγκες μιας καλά καθορισμένης κοινότητας. Κάθε οργανισμός δηλαδή ασκεί τις λειτουργίες του στο εσωτερικό του εδάφους του και προς όφελος όσων δρουν μέσα σε αυτό.

Οι σχέσεις των καθηκόντων μεταξύ των οργανισμών βασίζονται ουσιαστικά σε δύο αρχές, την αρχή της ενίσχυσης και την αρχή της προσαρμοστικότητας.

Με βάση την αρχή της ενίσχυσης, τα καθήκοντα και οι διοικητικές λειτουργίες πρέπει να αποδίδονται στις αρχές που είναι εδαφικά πιο κοντά στους κατοίκους, αφήνοντας στους ανώτερους οργανισμούς τα καθήκοντα που από τη φύση τους δε μπορούν να διεξαχθούν τοπικά.

Η συνταγματική μεταρρύθμιση του 2001 απέδωσε στο δήμο το ρόλο του βασικού δικαιούχου της άσκησης των διοικητικών λειτουργιών, καθορίζοντας ότι οι άλλοι οργανισμοί, εδαφικά ανώτεροι, πρέπει να ασκούν μόνο μία «ενισχυτική» λειτουργία, δηλαδή να παρεμβαίνουν μόνο όταν ο δήμος δεν είναι σε θέση να επιτελέσει τα καθήκοντά του.

Συμφώνα με την αρχή της Προσαρμοστικότητας, κάθε Οργανισμός πρέπει να έχει μία οργάνωση ανθρώπων και μέσων, ικανών να εγγυηθούν την άσκηση των λειτουργιών. Αυτό σημαίνει ότι εφόσον ο Δήμος είναι ο Οργανισμός που βρίσκεται πιο κοντά στις ανάγκες των ατόμων, οι άλλοι Οργανισμοί μπορούν να διεξάγουν απευθείας τις διοικητικές δράσεις που απαιτούν μια ενιαία λύση, σε μία εδαφική κλίμακα πιο ευρεία από του δήμου, με οικονομικά, οργανικά και οργανωτικά μέσα πιο ουσιώδη και διαρθρωμένα.

Η διοικητική δραστηριότητα ταξινομείται σε Άμεση διοίκηση και Έμμεση διοίκηση με βάση τους Οργανισμούς που την εκτελούν.

Άμεση είναι η δράση που εφαρμόζεται από το Κράτος. Είναι κεντρική αν πραγματοποιείται από την κυβέρνηση, είναι περιφερειακή αν πραγματοποιείται από το νομάρχη ή τον δήμαρχο.

Έμμεση είναι η δράση που εφαρμόζεται από τους άλλους οργανισμούς εδαφικούς (Δήμος, επαρχία) και μη εδαφικούς (εμπορικό επιμελητήριο κτλ).

Όλοι οι οργανισμοί που ενεργοποιούν και ασκούν τη διοικητική δράση αποτελούν μέρος της Δημόσιας Διοίκησης.

Για να είναι εφικτή η ικανοποίηση των αναγκών της κοινότητας, το κράτος και οι δήμοι, οι επαρχίες και οι περιφέρειες έχουν ανάγκη από οργανικές περιουσίες. Οργανικές ιδιοκτησίες μπορούν να είναι οι Κρατικές περιουσίες και οι Κληρονομικές περιουσίες.

- Κρατικές περιουσίες είναι εκείνες στις οποίες το Κράτος, η περιφέρεια, οι επαρχίες και οι δήμοι εκφράζουν την απόλυτη εξουσία τους προς τα άτομα που έρχονται σε επαφή με αυτές τις περιουσίες, με το σκοπό να τις κηδεμονεύσει, να τις προφυλάξει ή να τις κάνει προσιτές ή εκμεταλλεύσιμες από όλους. Σύμφωνα με το άρθρο 822 του αστικού κώδικα, για παράδειγμα, κρατικές περιουσίες είναι:

1. Ο αιγιαλός και οι παραλίες
2. Τα λιμάνια
3. Οι λιμνοθάλασσες

4. Οι εκβολές των ποταμών, οι ποταμοί, οι λίμνες, οι χείμαρροι και οι πάγοι
5. Οι δημόσιες οδοί
6. Τα αεροδρόμια
7. Τα κοιμητήρια
8. Οι δημοτικές αγορές
9. Τα υδραγωγεία
10. Οι περιουσίες ιστορικού ενδιαφέροντος

• Κληρονομικές ορίζονται όλες οι περιουσίες που ανήκουν στο Κράτος, περιφέρεια, επαρχίες και δήμους που δεν περιλαμβάνονται στις κρατικές που περιγράφονται στον Αστικό Κώδικα. Οι κληρονομικές περιουσίες μπορούν να είναι:

A) Μη διαθέσιμες (δημαρχιακή έδρα, σχολεία...)

B) Διαθέσιμες (εδάφη, οικοδομήματα, χρήματα...)

Για να αποκτηθούν οι ακίνητες περιουσίες, τα πραγματικά δικαιώματα, τα πιστωτικά δικαιώματα, τα χρήματα οι δημόσιοι οργανισμοί συμπεριφέρονται όπως οι πολίτες, δηλαδή δρουν αγοράζοντας και πουλώντας αυτές τις περιουσίες. Οι δημόσιοι οργανισμοί διαθέτουν και την εξουσία να επιβάλλουν φόρους. Αυτά τα έσοδα αποτελούν τα φορολογικά έσοδα. Αυτά επιτρέπουν να πραγματοποιηθούν οι δημόσιοι τελικοί σκοποί κάθε οργανισμού, να προσφέρουν υπηρεσίες στο κοινωνικό σύνολο και να διαθέσουν με δίκαιο τρόπο τις πηγές σε όλο το έδαφος.

Η καθιέρωση ενός φόρου υπόκειται στην αρχή της νομιμότητας

Με βάση αυτήν καμία προσωπική επίδοση δεν μπορεί να φορολογηθεί παρά μόνο σύμφωνα με το νόμο. Οι εισφορές διακρίνονται σε:

1. Φόρους
2. Τέλη

Φόρος είναι μια αναγκαστική καταβολή που, ο πολίτης είναι υποχρεωμένος να καταθέτει για να συνεισφέρει στα έξοδα γενικού χαρακτήρα και για τις υπηρεσίες του Οργανισμού. Τέλος είναι μία καταβολή προς το δημόσιο Οργανισμό για μια υπηρεσία που του προσφέρεται άμεσα. Η υπηρεσία αποδίδεται μόνο μετά από αίτηση (π.χ. επεξεργασία απορριμμάτων, αποχέτευση)

Επί του παρόντος η φορολογική δυνατότητα είναι πλήρης για το Κράτος, περιορισμένη για τις περιφέρειες, επαρχίες και δήμους. Οι Περιφέρειες, οι επαρχίες και οι δήμοι περιορίζουν τη φορολογική τους αυτονομία, διευθετώντας μόνο την καταβολή ή μη της εισφοράς, το ενδεχόμενο φορολογητέο ποσοστό, τους τρόπους εφαρμογής, τις ευκολίες πληρωμής, τις μειώσεις, τις απαλλαγές. Η εισφορά όμως προβλέπεται ακόμη από το νόμο

του Κράτους. Πρόκειται επομένως ουσιαστικά για αυτονομία εξόδων και ισολογισμού. Οι Περιφέρειες, επαρχίες, δήμοι αποκτούν άλλες πηγές χρημάτων μέσω μεταβίβασης άλλων δημόσιων οργανισμών, εκποίηση περιουσιών, δάνεια.

Τα περιφερειακά έσοδα περιλαμβάνουν:

- Τις μεταβιβάσεις του Κράτους.
- Τις Ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις (συμμετέχοντας στις διάφορες πηγές των δομών)
  1. Ευρωπαϊκό Ταμείο για την Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ)
  2. Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
  3. Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ)
  4. Ευρωπαϊκό Ταμείο Αγροτικής Κατεύθυνσης και Εγγύησης (ΕΤΑΚΕ)
- Εισφορές ή μερίδια των φόρων του Κράτους.

Οι περιφερειακές εισφορές και η φορολογική συμμετοχή, περιλαμβάνουν τον πρόσθετο φόρο για την κατανάλωση φυσικού αερίου (μεθάνιο), τον περιφερειακό φόρο για τη βενζίνη για την αυτοκίνηση, τους περιφερειακούς δασμούς αυτοκινήτων, τους ειδικούς δασμούς για την εναπόθεση στερεών αποβλήτων, τον περιφερειακό φόρο για τις παραγωγικές δραστηριότητες και τον πρόσθετο περιφερειακό φόρο (IRPEF).

Από την άλλη μεριά, τα έσοδα των επαρχιών, προέρχονται από μεταβίβαση πόρων του κράτους, μεταβίβαση της πόρων της περιφέρειας, φόρους αυτούς καθ' αυτούς, πρόσθετους φόρους του κράτους και της επαρχίας, έσοδα αυτά καθ' αυτά (προερχόμενα από τις επαρχιακές εταιρίες) και δάνεια. Τα μερικά επαρχιακά έσοδα από εισφορές, προέρχονται από

- Επαρχιακή περιβαλλοντική εισφορά
- Πρόσθετο επαρχιακό φόρο για την εισφορά της εγγραφής των δημοσίων καταλόγων των αυτοκινήτων
- Πρόσθετος φόρος για την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας

Τα έσοδα στους Δήμους, είναι κυρίως φορολογικά, τρεχούμενες μεταβιβάσεις του Κράτους, περιφερειών και άλλων Οργανισμών, έσοδα εκτός φορολογικού συστήματος, εκποίηση περιουσιών, δανεισμοί και Υπηρεσίες εκ μέρους τρίτων.

Όσον αφορά τα φορολογικά έσοδα, οι φόροι αποτελούνται από τον Δημοτικό φόρο για τα οικοδομήματα, το φόρο για τη διαφήμιση και τις δημόσιες αφισκοκολλήσεις, τον πρόσθετο φόρο για την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας. Τα τέλη περιλαμβάνουν τον πρόσθετο φόρο (IRPEF) για την κατάληψη δημοσίων χώρων, την συλλογή και την επεξεργασία απορριμμάτων, την απολύμανση και την αποχέτευση.

Οι κρατικές μεταβιβάσεις μειώθηκαν δραστικά μετά από την καθιέρωση του ICI και του πρόσθετου φόρου IRPEF. Οι επαρχιακές αντιστοιχούν κυρίως στη χρηματοδότηση κάποιων λειτουργιών ή υπηρεσιών που μεταβιβάστηκαν στους δήμους (πχ. Οικιακές υπηρεσίες σε ηλικιωμένους, συνεισφορές για τη στήριξη των σπουδαστών και των φτωχών οικογενειών).

Έσοδα εκτός της φορολογίας αποτελούν

- A) Εισόδημα από κρατικές υπηρεσίες
- B) Γραμματειακά και τεχνικά δικαιώματα
- Γ) Συνεισφορά για τις υπηρεσίες μετά από ατομική αίτηση (βρεφονηπιακοί σταθμοί, εστία σίτισης, μεταφορά μαθητών, ημερήσια ξενοδοχεία).

Οι ακίνητες περιουσίες μπορούν να εκποιηθούν μόνο αν πραγματοποιούνται δημόσια έργα ή κληρονομικές επενδύσεις. Δεν μπορούν με κανένα τρόπο να επενδυθούν σε τρεχούμενα τακτικά έξοδα.

Παρόμοια με τον οποιοδήποτε πολίτη ο δήμος μπορεί να αποκτήσει δάνεια από οποιαδήποτε τράπεζα ή χρηματοδοτική εταιρία, πάντα και μόνο για να πραγματοποιήσει επενδυτικά έργα.

Οι δήμοι μπορούν επίσης να εκδώσουν υποχρεωτικά δάνεια BOC (Υποχρεωτικά Κοινοτικά Αγαθά) όπως το κράτος για τα BOT ή τα CCT πάντα για επενδυτικά έργα.

Έσοδα για υπηρεσίες προς τρίτους αποτελούν ποσά που ο δήμος εισπράττει για άλλα άτομα και που μεταβιβάζει, στις ίδιες ποσότητες, στους δικαιούχους (π.χ. οι κρατήσεις πάνω στους φόρους από τη μεριά του εργοδότη).

Λεπτομέρειες κάποιων φόρων

Ο ICI είναι ο πιο σημαντικός από τους φόρους: αυτός πλήττει τις ιδιοκτησίες των ακίνητων περιουσιών (οικίες και οικόπεδα) που εμπίπτουν στη δημοτική γη. Ο ιδιοκτήτης μιας κατοικίας, ενός οικοπέδου που μπορεί να χτισθεί ή να καλλιεργηθεί, με βάση συγκεκριμένες συνθήκες, θα πρέπει να καταθέτει ετησίως ένα φόρο που μπορεί να κυμαίνεται από ένα ελάχιστο του 4 σε ένα μέγιστο του 7 επί τις χιλιάδες της αξίας του ακινήτου, υπολογιζόμενο στις 31/12 του έτους που προηγείται το έτος του φόρου. Προβλέπονται μειώσεις, κατεδαφίσεις για διάφορες περιπτώσεις, που οι δήμοι μπορούν αυτόνομα να εφαρμόσουν. Μπορεί να κατατεθεί με μία μόνο δόση (τον Ιούνιο) ή σε δύο (Ιούνιο και Δεκέμβριο). Η συσσώρευση των φόρων είναι ποσοστιαία και ανάλογα με τον χρόνο κατοχής της περιουσίας στο έτος.

Πρόσθετος φόρος IRPEF = Οι δήμοι αυτόνομα μπορούν να αποφασίσουν αν θα εφαρμόσουν στα έσοδα των φυσικών και νομικών προσώπων που είναι οι οικονομικοί ιδιοκτήτες στην περιοχή, μία αύξηση του φόρου IRPEF ήδη εφαρμοζόμενη από το Κράτος μέχρι το μέγιστο του 0,50%.

Ο δήμος μέσω αυτών των εσόδων πρέπει να προβλέπει τη λειτουργία των υπηρεσιών που κατανέμονται συνοπτικά στις ακόλουθες ομάδες,

1. Δημοτικές υπηρεσίες με κρατικό όφελος
2. Κοινωνικές υπηρεσίες
3. Υπηρεσίες σχετικές με την οικονομική ανάπτυξη
4. Υπηρεσίες σχετικές με την οργάνωση και τη χρήση των εδαφών

Δημοτικές υπηρεσίες προς κρατικό όφελος είναι η εκλογική υπηρεσία, η θητεία (μολονότι πρόσφατα έπαψε να είναι υποχρεωτική η στρατιωτική θητεία), Ο αστικός κώδικας (γέννηση, θάνατος, υπηκοότητα, γάμος), το ληξιαρχείο (διαμονή και οικογενειακή κατάσταση), η στατιστική.

Κοινωνικές υπηρεσίες είναι, η τοπική αστική και αγροτική αστυνομία η κοινωνική βοήθεια υγείας και νοσοκομειακή (βοήθεια στο σπίτι), η Σχολική εκπαίδευση, η επαγγελματική και τεχνική εκπαίδευση, ο πολιτισμός και η προώθηση του αθλητισμού.

Υπηρεσίες σχετικές με την οικονομική ανάπτυξη είναι, Αγορές και εκθέσεις, το Εμπόριο, κέντρα αναψυχής, Τουρισμός και ξενοδοχειακή δραστηριότητα, Γεωργία, Βιοτεχνία/ Βιομηχανία.

Υπηρεσίες σχετικές με την οργάνωση και τη χρήση του εδάφους, είναι, η Πολεοδομία (ο διαχωρισμός σε ζώνες του εδάφους για να ικανοποιούνται οι ανάγκες του πληθυσμού), Μεταφορές και κυκλοφορία, Υδραγωγεία-αποχετεύσεις (σήμερα ΑΤΟ), Μόλυνση υδάτων, ατμόσφαιρας και ηχορύπανση, Αστική προστασία.

Προϋπολογισμός 2004
Δήμος Καμιζάνο Βιτσεντίνο

Έσοδα

Φορολογικά	3.964.363,99€
Μεταβιβάσεις Κράτους	724.917,12€
Μη Φορολογικά	974.621,99€
Πώληση Περιουσιών	540.100,00€
Δάνεια	2.076.456,90€
Συνολικές Καταχωρήσεις	25.200,00€
Totale	10.005.660,00€

Έξοδα

Τρεχούμενα Έξοδα	5.144.944,12€
Έξοδα για Δημόσια Έργα	157.696,98€
Απόδοση Δανεισμών	977.818,90€
Συνολικές Καταχωρήσεις	725.200,00€
Totale	10.005.660,00€

Ποσοστιαία σύνθεση τρεχούμενων εσόδων 2004

- ♦ **Τα τρεχούμενα έσοδα (έτος 2004 ίσα με 5.663.903,10€) αποκτήθηκαν:**
  - α) από τα φορολογικά έσοδα για το 70% (I.C.I. για 2.000.000,00 – πρόσθετος φόρος irpef για 154.000,00 - πρόσθετος φόρος ΔΕΗ για 116.000,00 ecc.);
  - β) από τα έσοδα των μεταβιβάσεων του κράτους για το 12,80%
  - γ) από τα μη φορολογικά έσοδα για το 17,20%

Ποσοστιαία σύνθεση τρεχούμενων εξόδων έτος 2004

- ♦ **Τα τρεχούμενα έσοδα πρέπει να βοηθήσουν για να χρηματοδοτήσουν τα τρεχούμενα έξοδα *devono servire per finanziare le spese correnti***
- ♦ **Τα τρεχούμενα έξοδα(5.606.306,12€) κατανέμονται:**

Προσωπικό	per il 28,05 %
απόκτηση περιουσιών και οργάνων	per il 5,81 %
υπηρεσίες	per il 36,89 %
μεταβιβάσεις σε άλλους οργανισμούς	per il 12,36 %
παθητικοί τόλοι για δάνεια	per il 13,06 %
έσοδα, απόθεμα	per il 3,83 %